

ĆWICZENIA FUNKCJI SŁUCHOWYCH NA MATERIALE SŁOWNYM DLA DZIECI W MŁODSZYM WIEKU SZKOLNYM

Ćw.1 „Co mam przywieźć?”

Rodzic zwraca się do dziecka: Jadę do.....(wymienia nazwę miejscowości). Co mam przywieźć? Dziecko zapytane ma tak odpowiedzieć, aby jego odpowiedź była na tę samą głoskę, jak nazywa się miejscowość, np. z Poznania - pralkę, z Radomia – rower itp.

Ćw.2 Czarodziej

Czarodziej pozbawił pierwszej głoski imiona dzieci. Odgadnij ich imiona (nieprawdziwe) :

(M)arta (R)obert (Z)osia (M)arcin

Uwaga: mogą to być przedmioty, warzywa, owoce itp.:

(r)adio

(s)amolot

(p)odłoga

(m)archew

Ćw.3 Jakie słowo jest zaszyfrowane ?

Słowo **sto** zostało zastąpione kłasińciem w dłonie. Rodzic dodaje inne części wyrazu. Dziecko odszyfrowuje cały wyraz:

.lica, .krotka, .pa, .noga, .lik, .lek,

cia, . mia, . pa, ralka, .matolog, .ki

.warzyszenie, gu . wnie, .i, ku.sz

li . wnie, Biały . k, pro. , .icie

Ćw.4 Czytanie paronimów wyrazowych (wyraz tworzą sylaby otwarte)

Na stoliku układamy 6-8 klocków (kredki, patyczków, małych zabawek).

Polecamy dziecku, by ułożyło słowo **kosa** (może być jakiegokolwiek inne).

Dziecko musi wybrać cztery klocki/kredki (każda głoska – jeden klocek).

Dziecko musi mieć możliwość wyboru, stąd dajemy więcej pomocy, niż potrzeba do ćwiczenia.

k o s a

Dziecko nie pracuje z literami. Bawi się tylko klockami.

Odsuń na bok **s** i w to miejsce włóż głoskę **r**. Przeczytaj (za każdym razem dziecko odczytuje powstały wyraz). Odłóż **o** i wstaw w to miejsce **u**. Za każdym razem mówimy, co dziecko odkłada i co dodaje. Poniżej łańcuch słów:

kosa – kora – kura – rura – bura – buda – ruda – rada –

lada- wada-woda – moda – soda –sowa – mowa – moja

Inny łańcuch wyrazowy:

**tama-mama-maśa-kasa-kara-kura-kora-nora-noga-naga-waga-maga-mała-
myła-tyła-ryła-była-bała**

Ćw.5 Pomóż uzupełnić wierszyk – zagadkę imionami

**Posłuchajcie moi mili,
abyście mi uwierzyli:
Trzy siostrzyczki się zgubiły
i imiona pomyliły.
Ale my im pomożemy,
ich imiona odgadniemy.
Słowo „ALO” w tył czytamy,
imię.....otrzymamy.
Dodajemy „J” przed „OLA”
I powstaje imię
Dwa imiona są, a trzecie?
Myślcie, myślcie, a znajdziecie.
Gdy dodamy „T” przed „OLA”,
trzecie imię zabrzmie**

Ćw.6 Rymujące się słowa

Znajdź wyrazy rymujące się ze słowem:

skóra

odp. kura, góra, chmura, rura, dziura, fura

woda

odp. soda, broda, moda, uroda, środa, kłoda, wygoda, zagroda, pogoda

Można podać jakikolwiek wyraz i dopasowywać wyrazy bezsensowne

Ćw. 7 Odwróć kolejność słów:

**Włazł kotek na płotek.
Do fartuszka wpadła gruszka.
Stary mocno niedźwiedź śpi. Itp.**

Ćw. 8 Rymowanki

Dokończ:

**Lata osa koło nosa.
Leci muszka koło uszka.
Ciele, co językiemmiele.
Owoce spadają, dzieci jezbierają.
Andrzej maluje, mamanp. rysuje.
Sowa to mądragłowa.
Przyszła koza dowoza.
Ten kwiatek nazywa siębratek.
Wskocz do wody dlaochłody.
Mała Ania nie zjadła dzisiajśniadania.
Agata podłogę miotłązamiata.
Włazł kotek napłotek.
Zróbmy koło, będziewesoło.
Ryby pływają – ptakilatają.**

Abecadło z pieca**spadło.**
Obok choinki stoją trzy**dziewczynki.**
Poszła Ola do**przedszkola.**
Na wysoki płot wskoczył bury**kot.**
Hej, mój Tomku, wróć do**domku.**
Tutaj jest dziura, w którą weszła.....**kura.**
1, 2, 3, teraz liczysz**ty.**
4, 5, 6, chciałbym już coś**zjeść.**
A kysz! Mała**mysz.**
Kiedy słońce praży, leżymy na**plaży.**

Ćw.9 Ćwiczenie pamięci słuchowej i selekcji słów

Polecenie: Wymienię dużo słów, a ty zapamiętaj, jakie pojazdy (kolory, cyfry, owoce itp.) wymieniłam:

jabłko
banan
samochód
autobus
pomarańcza
żółty
ciężarówka
pociąg
słoń
żyrafa
łódka
poduszkowiec
cztery
pięć
rower
samolot

Ćw. 10 Ćwiczenie pamięci słuchowej z użyciem kalkulatora

Dziecko uważnie słucha wymienianych cyfr, a następnie wystukuje je na kalkulatorze w takiej samej kolejności. Zaczynamy od trzech cyfr i stopniowo dodajemy liczbę wymienianych cyfr. Za każdym razem sprawdzamy kolejność na kalkulatorze.

Ćw.11 Przystaw kolejność sylab w podanych wyrazach:

ta/pocz, czek/zna, ki/cze, ka/pacz, nik/czaj, ko/piór, mek/za, wka/mrów, szki/szysz, sy/li, by/dę

Wyrazy mogą należeć do określonej kategorii (tematu).

Ćw. 12 Zamień głoski, by powstało nowe słowo:

groch ch=sz **grosz**

sen n=r
nos s=c
kot t=c
pies s=c
las l=p
rak r=h
lok l=k
lak l=r

Ćw.13 Ćwiczenia słuchania i przetwarzania fonologicznego

To jest wyraz rymujący się z „klódka”

Pływa po morzu, to jest (łódka)

To jest coś, co rymuje się z „miasto”

Jest słodkie, jem je na deser. Już wiem, to(ciasto)

To, o czym mówimy, rymuje się z „duża”

Na chodniku, gdy deszcz pada, robi się(kałuża)

To jest małe zwierzę, rymuje się z „płotek”

Ma wasy i miauczy, to właśnie jest(kotek)

To przydatny mebel, brzmi trochę jak „kołek”

Można na nim siedzieć, jest z drewna, to(stolek)

Myślę o czymś, co ma dwie nogawki.

Rymuje się z „wygodnie”(spodnie)

Myślę o czymś, przy czym siedzimy w klasie.

Rymuje się z „kawka”(ławka)

Myślę o ubraniu bez rękawów.

Rymuje się z „belka”(kamizelka)

Myślę o zwierzęciu, które nie śpi nocą.

Rymuje się z „głowa” (sowa)

Myślę o czymś, czym możemy pisać.

Rymuje się z „biuro” (pióro)

Myślę o czymś, na czym śpimy.

Rymuje się z „gruszka” (poduszka)

Ćw.14 Utwórz nowe słowo:

1) z ostatnich głosek wyrazów:

sad – osa – tom

mol – Ala – kot – okno

2) ze środkowych głosek wyrazów:

oko – mur – ara – sad

Ćw.15 Odgadnij nowe słowo:

Nowy wyraz powstaje z ostatnich głosek

bal **mapa**a **ko**s

pies **oko**l **leż**ak

wózek **wiadr**o **wid**elec

mak **łóż**ko **glob**us

dzwonek **biur**ko **kapel**usz

ołówek **piór**o **zeszyt**

dom **narty**l **listono**sz

parasol **kura**a **glob**us

akwarium **drzwi**g **gę**ś

dom **czo**ło **no**s **ko**t

bocian **drzew**o **lataw**iec

sklep **stó**l **lustr**o **samo**lot

akwarium **dzięci**o **gniazd**o **kogu**t

ogórek **torn**ister **szczot**ka **bo**cian

Ćw. 16 Który wyraz kończy się inaczej?

Rodzic wypowiada wyrazy:

las – **lew** – **zlew**

pą**k** – **bą****k** – **pa****n**

m**łot** – **do****m** – **pl****ot**

s**łoń** – **m****łot** – **ko****ń**

Ćw.17 Który wyraz zaczyna się inaczej niż pozostałe?

owca – **las** – **osa**

kura – **lis** – **krowa**

burak – **buty** – **torba**

pasta – **chleb** – **pomidor**

arbuz – **sowa** – **akwarium**

Ćw.18 Zmień **sz** na **s** lub **s** na **sz** i powiedz głośno nowy wyraz:

sale - ?

kos - ?

kasa - ?

kusa - ?

pasa - ?

nasz - ?

wasz - ?

szala - ?

Ćw. 19 Narysuj sklep z artykułami zawierającymi w nazwie głoskę **o** (w zależności od inwencji mogą to być inne samogłoski lub spółgłoski).

Ćw. 20 Wyszukaj jakie inne wyrazy ukryły się w podanych wyrazach:
Może być kilka rozwiązań.

**czekolada, tabelka, koszulka, serwetka, kotlet, obsada,
koparka, ulica, królewna, katarzyniarz, maskotka,
zapalka, kaczuszka, lekarstwo, butelka, robak, kaskader**

Ćw. 21 Operacje na głoskach

Osoba prowadząca wypowiada dwa wyrazy i prosi o wskazanie głosek, którymi się różnią:

pies-piec

półka-bułka

kurnik-górnik

kot-koc

szum-sum

kra-gra

nos-noc

pas-las

czapka-żabka

zebra-żebra

piórko-biurko

Ćw. 22 Rozrywanie paska papieru

Podziel pasek papieru na tyle części, ile jest słów w zdaniu:

Tata maluje domek dla lalki.

Teraz każdy pasek podziel na tyle części, ile słyszysz sylab:

Teraz każdą sylabę podziel na głoski

Pilnujemy, by cały pasek został podarty na kawałki. Nie może zostać żadnego kawałka. Długość kawałków nie odgrywa roli.

Opracowanie: Grażyna Kajewska